

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ТИЖНЕВИЙ ЗВІТ ПРО РИЗИКИ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

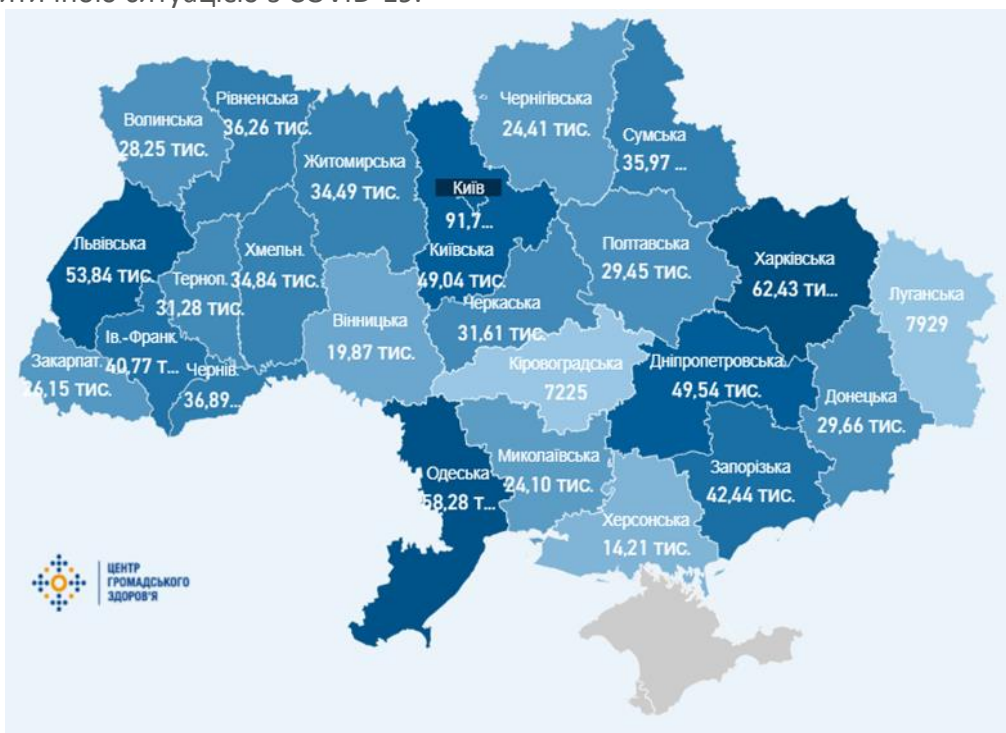
50 ТИЖДЕНЬ 2020 РОКУ
(7–13 ГРУДНЯ)

КЛЮЧОВІ РИЗИКИ

Новий коронавірус (SARS-CoV-2)

Станом на ранок 14 грудня 2020 року у світі було зареєстровано 72 253 804 випадки захворювання на COVID-19 (понад 6 млн заражень — у США, Індії та Бразилії), зокрема 1 612 367 летальних, а 47 249 760 людей одужали. На території Європи зафіксовано 21 951 441 підтверджений випадок інфекції: лідирують Росія — 2 656 601 (померли 46 846), Франція — 2 430 612 (померли 58 015), Великобританія — 1 854 490 (померли 64 267), Італія — 1 843 712 (померли 64 520), Іспанія — 1 730 575 (померли 47 624).

Станом на ранок 14 грудня 2020 року в Україні лабораторно підтверджено 900 666 випадків COVID-19, зокрема 15 274 летальні, а 506 718 пацієнтів одужали. Україна опинилася на 17-му місці серед усіх країн за кількістю хворих на COVID-19 і лишається серед п'яти європейських країн із найбільш критичною ситуацією з COVID-19.

Розподіл випадків коронавірусної інфекції COVID-19 за областями України: м. Київ — 91 743 (1 597 летальних), Харківська — 62 428 (896 летальних), Одеська — 58 283 (794 летальні), Львівська — 53 844 (1 512 летальних), Дніпропетровська — 49 535 (1 153 летальні), Київська — 49 044 (820 летальних), Запорізька — 42 435 (396 летальних), Івано-Франківська — 40 768 (738 летальних), Чернівецька — 36 889 (710 летальних), Рівненська — 36 262 (448 летальних), Сумська — 35 968 (458 летальних), Хмельницька — 34 840 (524 летальні), Житомирська — 34 491 (574 летальні), Черкаська — 31 607 (271 летальний), Тернопільська — 31 283 (426 летальних), Донецька — 29 660 (607 летальних), Полтавська — 29 450 (606 летальних), Волинська — 28 246 (469 летальних), Закарпатська — 26 153 (582 летальні), Чернігівська — 24 411 (213 летальних), Миколаївська — 24 099 (396 летальних), Вінницька — 19 866 (336 летальних), Херсонська — 14 207 (308 летальних), Луганська — 7 929 (210 летальних), Кіровоградська — 7 225 (203 летальні).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2020 року № 338-р (із змінами) запроваджено режим надзвичайної ситуації на всій території України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 року № 1236 продовжено карантинні обмеження помаранчевого рівня епідемічної небезпеки на території усієї країни до 28 лютого, з посиленням обмежень на період з 8 по 24 січня. Обмеження стосуватимуться роботи закладів громадського харчування (крім адресної доставки замовлень та замовлень на винос), розважальних закладів, закладів торгівлі непродовольчими товарами; роботи закладів культури і проведення культурних масових заходів. Водночас на час дії посиленого карантину не передбачається обмеження роботи громадського транспорту — як міського, так і міжміського сполучення.

В Україні зафіксовано позитивну тижневу динаміку захворюваності на COVID-19 і зменшення показника госпіталізації. В країні стали робити менше тестів на виявлення COVID-19, у зв'язку зі зменшенням кількості звернень людей, які мають ознаки коронавірусної хвороби. Індикаторні показники для визначення рівня епідемічної небезпеки поширення COVID-19 у регіонах станом на 14 грудня 2020 року: https://moz.gov.ua/uploads/5/27629-oznaky_14122020.pdf.

Роз'яснення Державної прикордонної служби України щодо питань, пов'язаних з перетинанням кордону для громадян України та іноземців: <https://dpsu.gov.ua/ua/Peretinannya-derzhavnogo-kordonuadminmezhlinii-zitknennya-v-umovah-karantinu/>.

Інтерактивна онлайн-мапа для перевірки актуального режиму в'їзду і транзиту для громадян України у різних країнах світу: <https://tripadvisor.mfa.gov.ua/>.

Інформація щодо країн із значним поширенням COVID-19 станом на 11 грудня 2020 року: <https://moz.gov.ua/uploads/5/27625-111220.pdf>.

Докладніше про зміни у законодавстві України з приводу спалаху коронавірусної інфекції COVID-19 — у розділі «Сигнальні показники».

Грип птиці

У Миколаївській області на птахогосподарствах у населених пунктах Новоматвіївське і Кандибине зареєстровано загибель птиці внаслідок грипу А 1 (підтип H5). Діагноз підтверджено за результатами досліджень біоматеріалу в Одеській регіональній державній лабораторії Держпродспоживслужби від 11.12.2020 № 003819п.м./20. На господарствах запроваджено карантинні обмеження, тривають протиепізоотичні та протиепідемічні заходи. За постійними і тимчасовими працівниками господарства організовано медичне спостереження, захворілих людей не виявлено (<http://dpssmk.gov.ua/hryp-ptytsi-v-s-novomatviivs-ke/>).

ГРВІ та грип

На 14 грудня 2020 року інтенсивний показник захворюваності становить 482,6 на 100 000 населення, що на рівні епідемічного порога, розрахованого для України. У країні зафіксовано спорадичне географічне поширення грипу.

СТАТИСТИКА СПАЛАХІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ЗА ЗВІТНИЙ ТИЖДЕНЬ

За звітний тиждень зареєстровано 2 спалахи ГКІ.

Інфекційна хвороба	Кількість спалахів	Область/місто	Кількість постраждалих	Ймовірна причина
ГКІ	1	Рівненська область, Володимирецький район, с. Городець, ЗОШ	5	Епідрозслідування виявило, що захворіли 5 дітей, вихованці ЗОШ с. Городець — 1 першокласник та 4 дитини дошкільної групи. Лабораторно обстежено 37 декретованих осіб. Розпочато лабораторні дослідження об'єктів зовнішнього середовища: змивів з поверхонь, проб харчових продуктів та питної води. Епідрозслідування та лабораторні дослідження тривають.
ГКІ	1	Донецька область, м. Лиман, НВК	15	Епідрозслідування виявило, що захворіли 15 дітей — учні гімназії м. Лиман, в основному початкових класів. Розпочато лабораторні дослідження об'єктів зовнішнього середовища: змивів з поверхонь, проб харчових продуктів та питної води. Епідрозслідування та лабораторні дослідження тривають.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГРИП ТА ГРВІ

- Протягом звітного тижня на ГРВІ захворіли 183 375 осіб, із них 40,6% — діти віком до 17 років.
- Інтенсивний показник захворюваності становить 482,6 на 100 000 населення, що на рівні епідемічного порога, розрахованого для України.
- У країні зафіксовано спорадичне географічне поширення грипу.
- За результатами лабораторного дослідження методом ПЛР зразків матеріалів не отримано позитивних результатів на вірус грипу.
- За тиждень проти грипу вакциновано 14 780 людей, а з початку епідемічного сезону щеплення зробили 150 615 осіб.

ІНШІ СИТУАЦІЇ

За звітний тиждень було зареєстровано **випадки отруєння дикорослими грибами, чадним газом та внаслідок розпилення перцевого газового балончика**.

- 2 випадки отруєння дикорослими грибами, внаслідок яких постраждали 2 особи:
 - Вінницька обл. — 1 (1 дорослий);
 - Хмельницька обл. — 1 (1 дорослий).
- За результатами розгляду інтернет-повідомлень зареєстровано випадки отруєння чадним газом у Львівській (4 дорослих і 3 дитини), Дніпропетровській (постраждали 2 дітей, 2 дорослих померло), Рівненській (2 дорослих та 2 дітей), Тернопільській (1 дорослий помер), Івано-Франківській (2 дітей та 2 дорослих, один з яких помер) областях.
- 2 випадки інгаляційного отруєння внаслідок розпилення перцевого газового балончика:
 - Миколаївська обл. — у ЗОШ № 17 м. Первомайськ, постраждали 7 дітей, госпіталізовані у педіатричне відділення КНП «Первомайська центральна міська багатoproфільна лікарня Первомайської міської ради»;
 - Львівська обл. — у ЗОШ № 9 м. Червоноград, постраждали 6 дітей, госпіталізовані у педіатричне відділення КП «Центральна міська лікарня Червоноградської міської ради».

Випадків ботулізму не було зареєстровано.

СИГНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

31 грудня 2019 року Китай повідомив про випадки пневмонії невідомої етіології у м. Ухань, провінція Хубей. 9 січня 2020 року визначено збудника цього спалаху — новий коронавірус (SARS-CoV-2).

30 січня 2020 року ВООЗ визначила подію щодо випадків нової коронавірусної інфекції (COVID-19) як надзвичайну ситуацію в секторі громадського здоров'я міжнародного значення.

3 березня 2020 року в Україні зафіксовано перший випадок нової коронавірусної інфекції у м. Чернівці. **11 березня 2020 року** генеральний директор ВООЗ оголосив спалах COVID-19 глобальною пандемією.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2020 року № 338-р (із змінами) запроваджено режим надзвичайної ситуації на всій території України.

30 квітня 2020 року ВООЗ підтвердила, що пандемія COVID-19 залишається надзвичайною ситуацією в секторі громадського здоров'я міжнародного значення.

3 11 травня 2020 року новою редакцією постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 (із змінами від 4 травня 2020 року № 343) дозволено роботу перукарень, літніх майданчиків закладів громадського харчування, відвідування парків, надання планової стоматологічної допомоги.

3 22 травня 2020 року відновлено роботу громадського, приміського та внутрішньообласного транспорту, готелів, але без функціонування ресторанів, також дозволено релігійні заходи, але за умови: 1 людина на 10 м²; з 25 травня — роботу метрополітенів, але за умови використання масок та респіраторів; з 1 червня — роботу басейнів і спортзалів; відвідування освітніх занять у групах не більше 10 людей (наприклад, автошколи); відновлено рух залізничного транспорту і міжобласних перевезень автотранспортом.

3 10 червня 2020 року дозволено відкривати заклади культури і проводити культурні заходи; заклади, що надають послуги з розміщення, окрім дитячих закладів оздоровлення і відпочинку.

3 2 липня 2020 року дозволено роботу кінотеатрів з наповненістю не більше 50% і за умови дотримання тимчасових рекомендацій.

Для всіх сфер, у яких дозволено діяльність у рамках адаптивного карантину, прописано тимчасові рекомендації щодо організації протиепідемічних заходів (<https://moz.gov.ua/golovnij-derzhavnij-sanitarnij-likar-ukraini>).

1 серпня 2020 року генеральний директор ВООЗ зробив заяву після четвертого засідання 30 липня 2020 року Комітету з надзвичайних ситуацій, що спалах COVID-19 залишається глобальною пандемією.

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 (із змінами від 13 жовтня 2020 року № 956), через інтенсивне зростання кількості хворих, до **31 грудня 2020 року** продовжено дію адаптивних карантинних заходів.

Від 17 серпня 2020 року рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19 визначають за трьома показниками: завантаженість ліжок у закладах охорони здоров'я (> 50% п'ять днів поспіль), середня кількість тестувань (< 24 на 100 000 населення протягом останніх семи днів) і показник захворюваності на COVID-19 за 14 днів на 100 000 населення (перевищує базовий рівень захворюваності) в адміністративно-територіальних одиницях.

Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій раз на сім днів приймає рішення про запровадження на території регіону чи його окремих адміністративно-територіальних одиниць рівня епідемічної небезпеки (жовтий, помаранчевий або червоний):

<https://covid19.gov.ua/karantynni-zakhody>.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 19 жовтня 2020 року № 4228, з 2 листопада 2020 року МОЗ запустило всеукраїнський контакт-центр для протидії COVID-19, який працюватиме цілодобово за телефоном **0 800 602 019**. У тестовому режимі з **25 листопада 2020 року** додано функцію запиту на виїзд мобільної команди для взяття зразків з метою діагностики COVID-19.

Постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 (із змінами від 11 листопада 2020 року № 1100), через інтенсивне зростання кількості хворих, з **14 по 30 листопада 2020 року** запроваджено «карантин вихідного дня» з 00:00 суботи до 00:00 понеділка та загальнодержавні обмежувальні заходи, які відповідають помаранчевому рівню епідеміологічної небезпеки.

З **21 листопада 2020 року** набув чинності Закон України від 6 листопада 2020 року № 1000-IX «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», яким передбачено накладення штрафу від 10 до 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за неносіння під час карантину маски в громадських будинках, спорудах і транспорті (частина 2 стаття 443), зокрема виготовлених самостійно.

Постановою Кабінету Міністрів України від **9 грудня 2020 року** № 1236 продовжено карантинні обмеження помаранчевого рівня епідеміологічної небезпеки на території усієї країни до 28 лютого, з посиленням обмежень на період з 8 по 24 січня.

КАРАНТИН ЗИМОВИХ КАНІКУЛ

З 8 ДО 24 СІЧНЯ 2021 РОКУ

ЩО БУДЕ ПІД ЗАБОРОНОЮ

- ✗ Відвідування закладів освіти будь-якої форми власності, крім дитячих садочків
- ✗ Робота кафе, барів, ресторанів (крім доставки та роботи на винос)
- ✗ Проведення всіх масових (розважальних, спортивних, соціальних, рекламних та інших) заходів
- ✗ Робота ТРЦ (окрім роботи в них суб'єктів господарювання зазначених у винятках «Що дозволяється»)
- ✗ Приймання відвідувачів закладами культури і проведення культурних масових заходів
- ✗ Приймання відвідувачів спортивними залами, фітнес-центрами та робота басейнів
- ✗ Робота суб'єктів господарювання у сфері торговельного і побутового обслуговування населення (окрім винятків зазначених в частині «Що дозволяється»)
- ✗ Робота непродовольчих ринків (робота продовольчих ринків буде дозволена з обмеженнями)

ЩО ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ

- ✓ Робота громадського транспорту, міжміське та міжнародне авто-, авіа- та залізничне сполучення.
- ✓ Торгівля продовольчими товарами
- ✓ Торгівля лікарськими засобами, виробами медпризначення та ветпрепаратами
- ✓ Торгівля засобами гігієни, засобами зв'язку та кормами для тварин
- ✓ Технічне обслуговування та ремонт авто
- ✓ Робота АЗС (без зон харчування)
- ✓ Робота фінансових установ (банків)
- ✓ Робота поштових операторів
- ✓ Робота перукарень та салонів краси (за попереднім записом)
- ✓ Робота готелів (зони спільного харчування в них працюватимуть лише з 6:00 до 11:00)
- ✓ Спортивні заходи професійних клубів без глядачів

Три прості правила протиепідемічної безпеки — дотримання дистанції, носіння маски та гігієна рук — рятують життя та значно впливають на динаміку захворюваності.

В Україні зафіксовано позитивну тижневу динаміку захворюваності на COVID-19 і зменшення показника госпіталізації. В країні стали робити менше тестів на виявлення COVID-19, у зв'язку зі зменшенням кількості звернень людей, які мають ознаки коронавірусної хвороби. Індикаторні показники для визначення рівня епідемічної небезпеки поширення COVID-19 у регіонах станом на 14 грудня 2020 року: https://moz.gov.ua/uploads/5/27629-oznaky_14122020.pdf.

Роз'яснення Державної прикордонної служби України щодо питань, пов'язаних з перетинанням кордону для громадян України та іноземців: <https://dpsu.gov.ua/ua/Peretinannya-derzhavnogo-kordonuadminmezhilinii-zitknennya-v-umovah-karantinu/>.

Для перетину лінії розмежування в КПВВ громадян (крім осіб до 12-річного віку та працівників офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні) пропускати лише за умови згоди на самоізоляцію з використанням єдиного електронного сервісу «Дій вдома» чи обсервації.

Алгоритм припинення самоізоляції через додаток «Дій вдома» для громадян України, які прибувають з районів проведення операції Об'єднаних сил і з-за кордону з країн із значним поширенням COVID-19, у разі одержання негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції та Перелік лабораторій, що мають право передавати результати тестування на COVID-19 для припинення самоізоляції через додаток «Дій вдома»:

<https://www.phc.org.ua/news/algorithm-pripinennya-samoizolyacii-dlya-osib-scho-peretnuliderzhavniy-kordon>.

Інформація щодо країн із значним поширенням COVID-19 станом на 11 грудня 2020 року: <https://moz.gov.ua/uploads/5/27625-111220.pdf>. Державою із значним поширенням COVID-19 є держава, в якій кількість нових випадків реєстрації хвороби COVID-19 на 100 000 населення за останні 14 днів перевищує кількість таких випадків в Україні.

Інтерактивна онлайн-мапа для перевірки актуального режиму в'їзду і транзиту для громадян України у різних країнах світу: <https://tripadvisor.mfa.gov.ua/>.

З початку епідемії в Україні лабораторно підтверджено 900 666 випадків COVID-19 (показник захворюваності — 2 364,9 на 100 000 населення), зокрема 15 247 летальних випадків (показник летальності — 1,7%).

Найвищі показники захворюваності на 100 000 населення — у Чернівецькій (4 099,9), Сумській (3 383,6), Рівненській (3 149,7), Тернопільській (3 019,9) областях та м. Київ (3 094,2).

У статеві-віковій структурі осіб із підтвердженням захворюванням COVID-19 переважають жінки (60,0%) та люди віком від 30 до 69 років (78,0%).

В Україні коефіцієнт виявлення випадків (скільки із усіх протестованих виявилися позитивними) є стабільно високим — майже 33%, тоді як ВООЗ рекомендує не більше 5% (рівень контрольованої ситуації зі спалахом). Це означає, що говорити про тренд стабілізації зарано. Показник смертності «відстає» на два-три тижні від показника сьогоднішнього дня.

За оцінками ВООЗ та ECDC ризик розповсюдження цього штаму вірусу дуже високий на глобальному рівні, зокрема і для країн Європи, котрі за критеріями епідеміологічної ситуації за останні 14 днів (кількість нових випадків на 100 000 осіб; приріст кількості позитивних тестів; кількість нових випадків у старших вікових групах — 65–79 років та/або 80+ років; збільшення кількості летальних випадків) класифікують як такі, що мають стабільну ситуацію, котра зумовлює занепокоєння або серйозне занепокоєння.

Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ) і Центр громадського здоров'я МОЗ України (ЦГЗ) вживають усіх належних заходів для мінімізації поширення в Україні вірусу SARS-CoV-2.

- 10 грудня 2020 року наказом МОЗ України № 2869 внесено зміни до наказу від 28 березня 2020 року № 722 про Стандарти медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)», зокрема оновлено алгоритм тестування і підходи до визначення методів (швидкі тести, ПЛР, ІФА) та кола осіб, які проходять дослідження на коронавірусну хворобу (COVID-19):

https://moz.gov.ua/uploads/5/27614-dn_2869_10_12_2020_dod.pdf.

- 26 листопада 2020 року ЦГЗ опублікував чек-листи для підготовки медичних та соціальних закладів до прийому пацієнтів з COVID-19: <https://www.phc.org.ua/news/cgz-rozrobiv-chek-listi-dlya-pidgotovki-medzakladiv-ta-zakladiv-soczakhistu-do-priyomu>.

- 3 9 листопада 2020 року планові госпіталізації заборонено — лікарні прийматимуть ургентних хворих: <https://moz.gov.ua/article/news/viktor-ljashko-ukraina-perehodit-na-drugij-etap-reaguvannja-na-poshirennja-koronavirusu>.
- 5 листопада Міністерство охорони здоров'я України та ВООЗ підписали дворічну Угоду про співпрацю, зокрема Україну включено до списку пріоритетних країн у Спеціальній ініціативі ВООЗ із психічного здоров'я на 2019–2023 роки. ВООЗ і надалі підтримуватиме Україну в боротьбі з коронавірусною хворобою: <https://moz.gov.ua/article/news/moz-ukraini-ta-vooz-pidpisali-dvorichnu-ugodu-pro-spivpracju>.
- 27 жовтня 2020 року наказом МОЗ України № 2438 внесено зміни до наказу від 28 березня 2020 року № 722 про Стандарти медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID19)» стосовно первинної медичної і амбулаторно-поліклінічної допомоги пацієнтам з підозрою на COVID-19, критеріїв завершення амбулаторно-поліклінічного лікування (припинення самоізоляції), клінічних критеріїв госпіталізації та неконтагіозності пацієнтів з підтвердженням діагнозом COVID-19: https://moz.gov.ua/uploads/5/26918dn_2438_27_10_2020_dod_1.pdf.
- Зміни до Стандарту з екстреної медичної допомоги для пацієнтів з COVID-19: https://moz.gov.ua/uploads/5/26919dn_2438_27_10_2020_dod_2.pdf.
- У разі виникнення питань щодо полісу (свідцтво, сертифікат) страхування, який має бути виданий страховою компанією, зареєстрованою в Україні, або іноземною страховою компанією, що має представництво на території України чи договірні відносини зі страховою компанією-партнером на території України (асистанс), і покривати витрати, пов'язані з лікуванням COVID-19, обсервацією, та діяти впродовж перебування в Україні, рекомендуємо звертатися за посиланням: <https://visitukraine.today/ua>.
- МОЗ роз'яснило Порядок, умови і критерії встановлення інвалідності для медпрацівників у зв'язку із захворюванням на COVID-19: <https://moz.gov.ua/article/news/vstanovlennja-invalidnosti-dlja-medichnih-pracivnikiv-u-zv%e2%80%99jazku-z-koronavirusnoju-hvoroboj-ne-vimagae-dodatkovih-zmin-u-zakonodavstvi>. Телефон гарячої лінії Державної служби України з питань праці для медичних працівників, які захворіли на COVID-19: (044) 279 03 28.
- Під час карантину не заборонено вакцинацію згідно з Національним календарем щеплень: <https://www.kmu.gov.ua/news/viktor-lyashko-karantin-ne-skasovuye-neobhidnist-planovoyi-vakcinaciyi>. Наразі в Україні достатньо вакцин для профілактичних щеплень проти всіх інфекційних хвороб, вакцинація від яких передбачена Національним календарем щеплень.
- Офіційна інформація про коронавірусну хворобу в Україні: <https://covid19.gov.ua/>.
- Оперативна інформація про захворюваність на COVID-19 у розрізі районів та міських рад, цільові показники для посилення карантину у регіонах України, лабораторні дослідження (ПЛР та ІФА) в областях за даними Центру громадського здоров'я України, щоденний звіт про ситуацію з COVID-19 в Україні — на сайті ЦГЗ: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/inshi-infekciyni-zakhvoryuvannya/koronavirusna-infekciya-covid-19>.

ПОВІДОМЛЕННЯ ММСП

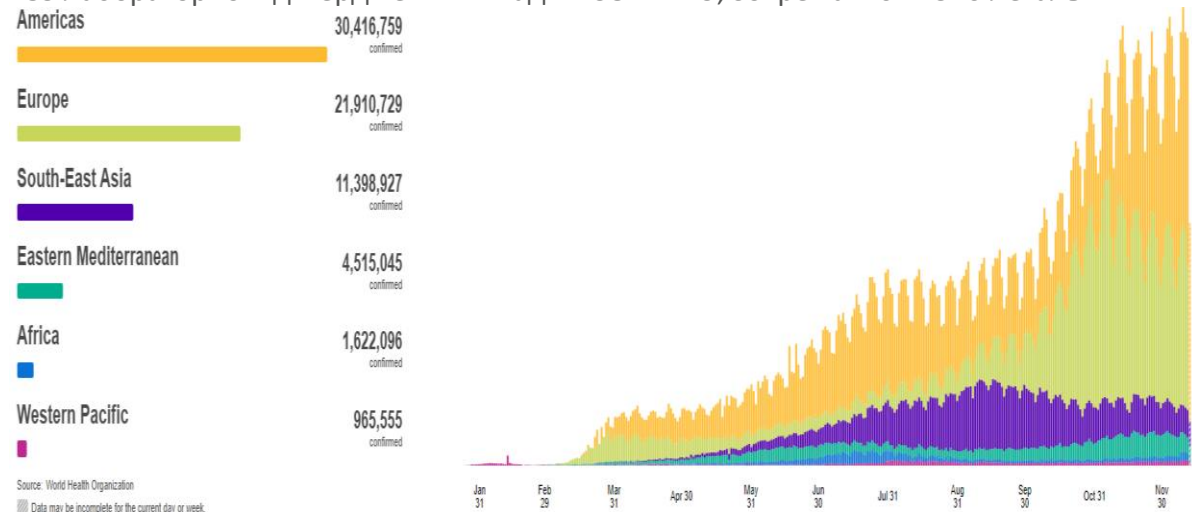
Отримано повідомлення з інформаційного сайту ВООЗ щодо подій для національних координаторів з питань ММСП (WHO Event Information Site for IHR National Focal Points).

1

ВООЗ про підтверджені випадки захворювання, спричиненого новим коронавірусом SARSCoV-2 у світі, станом на ранок 14 грудня 2020 року

Статистика ВООЗ враховує тільки офіційно підтверджені відомості про випадки зараження і смерті, надані державами. Лідером за кількістю заражених і померлих залишаються Сполучені Штати, де виявлено 16 257 915 інфікованих COVID-19, зокрема 299 191 летальний випадок. Загалом у Європі спостерігають стабілізацію поширення вірусу SARS-CoV-2, але у Центральній та Південній Європі фіксують повторний ріст захворюваності та смертності.

Станом на 14 грудня 2020 року за даними ВООЗ у світі було зареєстровано 72 362 285 лабораторно підтверджених випадків COVID-19, зокрема 1 614 510 летальних.

Кількість підтверджених випадків COVID-19 за датою звіту і регіонами ВООЗ, на 14.12.2020

Оцінка ВООЗ

Пандемія COVID-19 залишається надзвичайною ситуацією міжнародного значення в секторі громадського здоров'я та продовжує нести дуже високі ризики для світу.

За словами директора Європейського регіонального бюро ВООЗ Ханса Ключе, вакцинація разом з іншими заходами допоможе припинити гостру фазу пандемії COVID-19 і розпочати відновлення економіки. В умовах обмеженого отримання вакцини проти COVID-19 у пріоритеті щодо вакцинації були медичні та соціальні працівники, люди старше 60 років та люди, що проживають в установах довгострокового мешкання, а також персонал таких закладів. Сумніви щодо вакцин цілком передбачувані в ситуації, коли мало відомо про вакцини від COVID-19, які в кінцевому підсумку пройдуть сертифікацію та буде доступна інформація про побічні ефекти. Слід розуміти, що вакцина ще не готова, не кожен зможе відразу отримати її, тому дуже важливо, щоб ми дотримувалися елементарних правил безпечної поведінки, наприклад, носили маски (заява від 03.12.2020:

<https://www.euro.who.int/ru/media-centre/statements>).

Усі технічні консультації щодо спалаху COVID-19 доступні на вебсайті ВООЗ:

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.

2

Додаткові заходи в секторі громадського здоров'я у зв'язку зі спалахом нової коронавірусної інфекції (COVID-19) у світі, станом на 11 грудня 2020 року

Відповідно до ст. 43 Міжнародних медико-санітарних правил (International Health Regulations — IHR) у разі впровадження (зادля охорони громадського здоров'я) державами-учасницями додаткових заходів, які значно заважають міжнародним перевезенням (відмова у в'їзді або виїзді міжнародних пасажирів, багажу, вантажів, контейнерів, транспортних засобів, товарів або затримка їх більш ніж на 24 години), вони зобов'язані подати ВООЗ обґрунтування протягом 48 годин після початку реалізації таких заходів.

Станом на 11 грудня 2020 року кількість держав-учасниць, що надали ВООЗ офіційну інформацію про додаткові заходи в секторі громадського здоров'я, не зросла (194 зі 196), не повідомляли Мексика і Нікарагуа. Розподіл за регіонами ВООЗ: AFR — 47; AMR — 33 (плюс одна заморська територія США у WPR); EMR — 21; EUR — 55; SEAR — 11; WPR — 27. Крім того, 17 держав-учасниць надали ВООЗ оновлену офіційну інформацію.

Регіони ВООЗ	Країни, які оновили інформацію	Усього
AFR	—	0/47
AMR	—	0/33
EMR	—	0/21
EUR	Андорра, Білорусь, Данія, Естонія, Італія, Киргизстан, Латвія, Литва, Молдова, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Португалія, Україна, Чорногорія, Швейцарія	16/55
SEAR	Східний Тимор	1/11
WPR	—	0/27

Детальніше про додаткові заходи по кожній країні:

- [https://tripadvisor.mfa.gov.ua/;](https://tripadvisor.mfa.gov.ua/)
- <https://www.iatatravelcentre.com/international-travel-documentnews/1580226297.htm;>
- <https://visitukraine.today>.

3

Оновлення інформації про циркуляцію дериватів вакцинного поліовірусу типу 2 (сVDPV2) і дикого поліовірусу 1 (WPV1) у світі, станом на 11 грудня 2020 року

У період з 3 по 9 грудня 2020 року було зареєстровано 5 WPV1 у зразках навколишнього середовища у Пакистані. Крім того, у цей період було виявлено 17 сVDPV2 після обстеження випадків гострого в'ялого паралічу та 8 сVDPV2 у зразках навколишнього середовища у Пакистані, Центрально-Африканській Республіці, Чаді й Сомалі.

- Пакистан — 6 сVDPV2 після обстеження випадків гострого в'ялого паралічу та 5 WPV1 й 8 сVDPV2 у зразках навколишнього середовища.
- Центрально-Африканська Республіка — 1 сVDPV2 після обстеження випадків гострого в'ялого паралічу.

- Чад — 9 cVDPV2 після обстеження випадків гострого в'ялого паралічу.
- Сомалі — 1 cVDPV2 після обстеження випадків гострого в'ялого паралічу.

Щотижневе оновлення інформації, опубліковане Глобальною ініціативою з ліквідації поліомієліту (GPEI): <http://polioeradication.org/polio-today/polio-now/this-week/>.

Оцінка ВООЗ

14 жовтня 2020 року відбулося засідання 26-го Надзвичайного комітету ММСП щодо міжнародного розповсюдження поліомієліту:

<https://www.who.int/groups/poliovirus-ihf-emergency-committee>.

З огляду на транскордонне переміщення населення, рівень національного імунітету і прогалини в епідагляді за гострими в'ялими паралічами ризик подальшого поширення чи появи деривату вакцинного поліовірусу типу 2 (cVDPV2) у світі залишається високим.

Виявлення cVDPV2 свідчить про важливість вакцинації для мінімізації ризику та наслідків циркуляції поліовірусу. У постраждалих районах та визначених районах з високим рівнем ризику надзвичайно важливо повною мірою реалізувати заходи проти спалаху.

Кампанії вакцинації проти поліомієліту не зовсім сумісні з нинішніми глобальними настановами щодо фізичного дистанціювання під час реагування на COVID-19.

Ризик міжнародного поширення поліомієліту значно збільшився. Водночас, заходи проти поліомієліту, які були розроблені в Пакистані й Афганістані, застосовували для надання допомоги з епідагляді у рамках заходів у відповідь на COVID-19.

Рекомендації ВООЗ

Важливо, щоб усі країни, зокрема ті, мешканці яких часто подорожують і контактували з країнами та районами, що постраждали від поліомієліту, посилили нагляд за випадками гострого в'ялого паралічу (ГВП) з метою швидкого виявлення будь-якого нового імпорту вірусу.

Країни, території та райони також мають підтримувати однаково високий рівень звичайної імунізації, щоб мінімізувати наслідки можливого ввезення чи передавання вірусу поліомієліту.

ВООЗ рекомендує всім мандрівникам (<https://www.who.int/travel-advice>) та мешканцям у районах, уражених поліомієлітом, повністю вакцинуватися проти цієї недуги. Мешканці (та іноземці з терміном відвідування понад 4 тижні) із заражених районів мають отримати додаткову дозу оральної вакцини проти поліомієліту (ОПВ) або інактивовану вакцину проти поліомієліту (ІПВ) у строк від 4 тижнів до 12 місяців подорожі. Відповідно до рекомендацій Комітету з надзвичайних ситуацій, скликаного згідно з Міжнародними медико-санітарними правилами (2005), міжнародне поширення поліовірусу залишається надзвичайною ситуацією в секторі громадського здоров'я. У країнах, що постраждали від передавання поліовірусу, діють Тимчасові рекомендації, згідно з якими спалах поліомієліту необхідно оголосити національною надзвичайною ситуацією у секторі громадського здоров'я та розглянути питання про вакцинацію всіх міжнародних мандрівників.

Додаткова інформація

- Глобальна ініціатива з ліквідації поліомієліту: <http://polioeradication.org/>
- Поліомієліт: <https://www.who.int/topics/poliomyelitis/en/>
- Оцінки ВООЗ/ЮНІСЕФ щодо національної рутинної імунізації: https://apps.who.int/immunization_monitoring/globalsummary/timeseries/tswuc/overagedtp3.html

- Міжнародні подорожі та здоров'я: <https://www.who.int/ith/en/>
- Використання OPV під час пандемії COVID-19: <http://polioeradication.org/wpcontent/uploads/2020/03/Use-of-OPV-and-COVID-20200421.pdf>
- Посібник з імунізації під час пандемії COVID-19: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331590>

4

Нове міжнародне попередження від ВООЗ щодо фальсифікації медичної продукції

Глобальна система ВООЗ з епіднагляду та моніторингу щодо неякісної та фальсифікованої медичної продукції надіслала міжнародне повідомлення від 08.12.2020 Ref.RPQ/REG/ISF/Alerta№7.2020 щодо виявлення на території Бразилії і Туреччини фальсифікованого препарату HARVONI (Ledipasvir/sofosbuvir).

Найменування виробу	HARVONI 90 mg/400 mg
Заявлений виробник	Gilead Sciences
Номер серії/партії	22VMYVA12
Термін придатності	12 2022
Мова маркування	German

Справжній препарат HARVONI — це комбінований протівірусний засіб для лікування від вірусного гепатиту С.

ВООЗ наполегливо рекомендує державам-членам підвищити пильність щодо можливого обігу зазначеного фальсифікованого лікарського засобу на їхніх ринках медичної продукції: <https://www.who.int/ru/news/item/08-12-2020-medical-product-alert-n-7-2020>.

5

Щодо нового випадку захворювання людини на пташиний грип А (H5N6) у Китайській Народній Республіці

9 грудня 2020 року ВООЗ повідомила про випадок пташиного грипу А (H5N6) у 81-річної жінки-фермерки з провінції Цзянсу, Китай. Жінка мала контакт із птицею на ринку. 16 листопада 2020 року у неї виникли симптоми захворювання, 21 листопада 2020 року пацієнтку госпіталізували з пневмонією, 27 листопада 2020 року вона померла.

28 листопада 2020 року лабораторно підтверджено пташиний грип А (H5N6) після дослідження зразка (мазок із зіву) від хворої.

Це перший випадок захворювання людини на пташиний грип А (H5N1) у 2020 році, про який повідомлено з Китайської Народної Республіки, попередній — зареєстровано у серпні 2019 року у мешканця Пекіна. Із 2014 року в Китаї загалом було зареєстровано 25 підтверджених випадків пташиного грипу А у людей.

Оцінка ВООЗ

Оскільки вірус продовжують виявляти у популяціях птиці, можна очікувати подальших випадків інфікування людини. Безпосередній контакт із зараженими птахами або забруднене середовище є найбільш імовірними джерелами зараження.

Інфікування людини залишається рідкісним, немає повідомлень про стабільне передавання від людини до людини, перебіг захворювання легкий, тому ймовірність поширення серед людей низька.

Якщо заражені особи з постраждалих країн подорожують за кордон, їх може бути виявлено в іншій країні під час подорожі або після прибуття. Подальше поширення серед громади вважають малоімовірним, оскільки цей вірус не набув здатності легко передаватися між людьми.

Пандемія COVID-19, що триває з лютого 2020 року, впливає на якість надання медичних послуг, зокрема на епіднагляд та можливості лабораторій громадського здоров'я, і це обмежує обробку зразків щодо інших захворювань. Добре організована та підготовлена система охорони здоров'я може забезпечити доступ до надання необхідних послуг, що відчутно впливає на зменшення смертності.

Рекомендації ВООЗ

Оскільки ймовірність передавання нових вірусів пташиного грипу невідома, застосування засобів індивідуального захисту зведе до мінімуму ризик зараження людини. Необхідно уникати контактів із середовищами підвищеного ризику: ринки/ферми живих тварин, зокрема птахів; поверхні, які можуть бути забруднені фекаліями птахів.

ВООЗ не рекомендує будь-яких конкретних заходів для мандрівників.

Усі захворювання людини, спричинені новим підтипом грипу, мають бути повідомлені ВООЗ відповідно до ММСП (2005). Йдеться про всі віруси грипу, що не циркулюють у людей протягом принаймні кількох десятиліть і до яких переважна більшість людської популяції таким чином не має імунітету. Для готовності до пандемічного грипу країнам рекомендовано повідомляти про аномальні віруси грипу, як у цьому випадку, через мережі ММСП і через мережу грипу. Цей випадок не змінює чинних рекомендацій ВООЗ щодо медико-санітарних заходів та спостереження за сезонним грипом.

Додаткова інформація

- ВООЗ. Пташиний та інший зоонозний грип:
https://www.who.int/influenza/human_animal_interface/en/
- ВООЗ. Пташиний грип. Питання безпеки харчових продуктів:
https://www.who.int/foodsafety/areas_work/zoonose/avian/en/
- Підсумки щомісячної оцінки ризиків ВООЗ: грип в інтерфейсі людини і тварин:
https://www.who.int/influenza/human_animal_interface/Influenza_Summary_IRA_HA_interface_23_10_2020.pdf?ua=1
- Щотижневе оновлення пташиного грипу, станом на 20 листопада 2020 року:
https://www.who.int/docs/default-source/wpro---documents/emergency/surveillance/avian-influenza/ai-20201120.pdf?sfvrsn=c0382d50_71

ІНФОРМАЦІЯ ЗА ДАНИМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ (TESSy)

1

Оновлення інформації про випадки захворювання на нову коронавірусну інфекцію (COVID-19) у світі та Європі станом на вечір 13 грудня 2020 року

За даними Європейського центру профілактики та контролю захворювань, з 31 грудня 2019 року і станом на вечір 13 грудня 2020 року повідомлено про 70 957 979 випадків захворювання на нову коронавірусну інфекцію (COVID-19), зокрема 1 605 595 летальних випадків.

Випадки захворювання у різних регіонах

Африка: 2 363 685 випадків; п'ять країн, які повідомляють про більшість випадків, — Південно-Африканська Республіка (852 965), Марокко (397 597), Єгипет (121 089), Ефіопія (116 297) і Туніс (110 393).

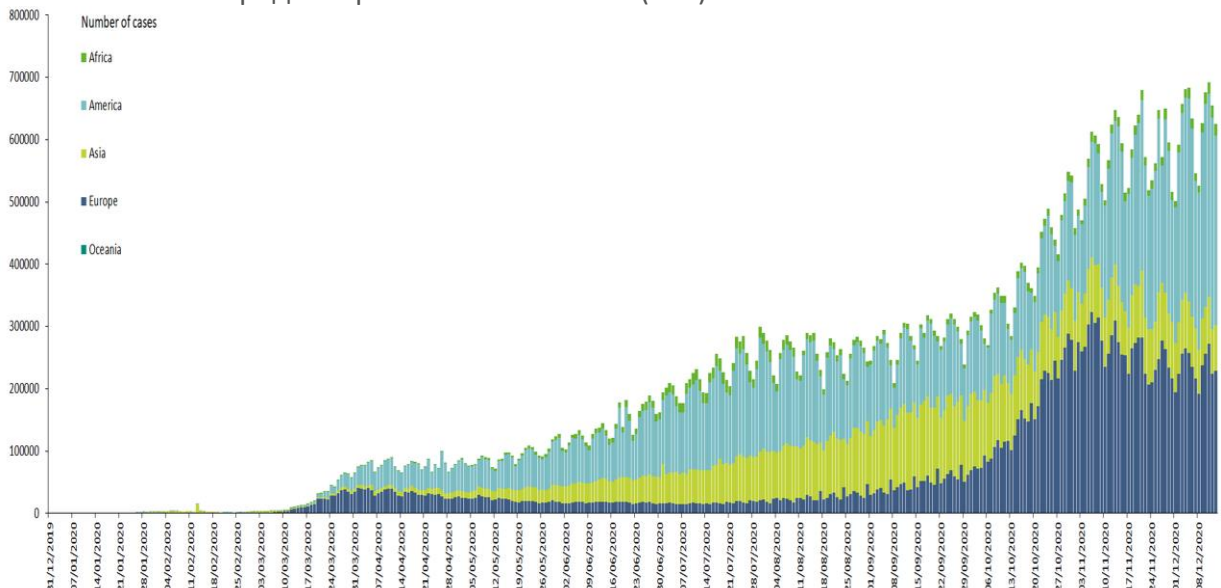
Азія: 16 717 051 випадок; п'ять країн, які повідомляють про більшість випадків, — Індія (9 857 029), Іран (1 100 818), Індонезія (611 631), Ірак (573 622) та Бангладеш (489 178).

Америка: 30 636 671 випадок; п'ять країн, які повідомляють про більшість випадків, — США (16 067 031), Бразилія (6 880 127), Аргентина (1 494 602), Колумбія (1 417 072) і Мексика (1 241 436).

Європа: 21 186 465 випадків; п'ять країн, які повідомляють про більшість випадків, — Росія (2 625 848), Франція (2 365 319), Великобританія (1 830 956), Італія (1 825 775) й Іспанія (1 730 575).

Океанія: 53 411 випадків; п'ять країн, які повідомляють про більшість випадків, — Австралія (28 025), Французька Полінезія (15 618), Гуам (7 090), Нова Зеландія (1 740) і Папуа Нова Гвінея (720).

Інше: міжнародні перевезення — Японія (696).

Летальні випадки у різних регіонах

Африка: 55 987 летальних випадків; п'ять країн, які повідомляють про найбільшу кількість, — Південно-Африканська Республіка (23 106), Єгипет (6 898), Марокко (6 589), Туніс (3 836) і Алжир (2 584).

Азія: 289 102 летальних випадки; п'ять країн, які повідомляють про найбільшу кількість, — Індія (143 019), Іран (51 949), Індонезія (18 653), Ірак (12 565) і Пакистан (8 796).

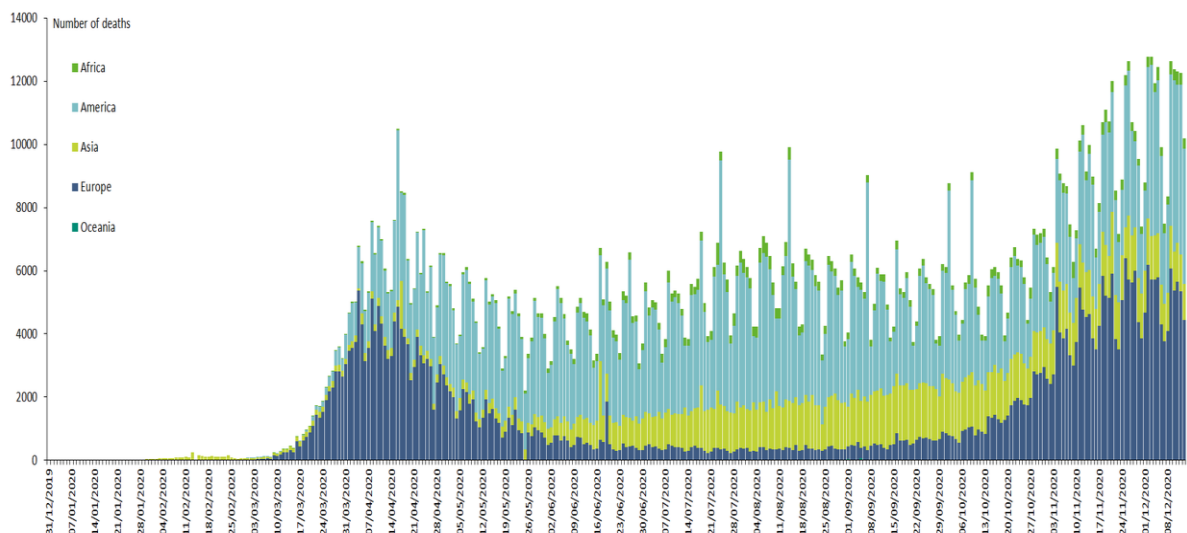
Америка: 782 987 летальних випадків; п'ять країн, які повідомляють про найбільшу кількість, — США (297 837), Бразилія (181 123), Мексика (113 704), Аргентина (40 668) і Колумбія (38 866).

Європа: 476 359 летальних випадків; п'ять країн, які повідомляють про найбільшу кількість, — Великобританія (64 026), Франція (57 761), Іспанія (47 624) і Росія (46 453).

Океанія: 1 153 летальних випадки; п'ять країн, які повідомляють про найбільшу кількість, — Австралія (908), Гуам (117), Французька Полінезія (91), Нова Зеландія (25) і Папуа Нова Гвінея (8).

Інше: зафіксовано 7 летальних випадків на міжнародних перевезеннях у Японії.

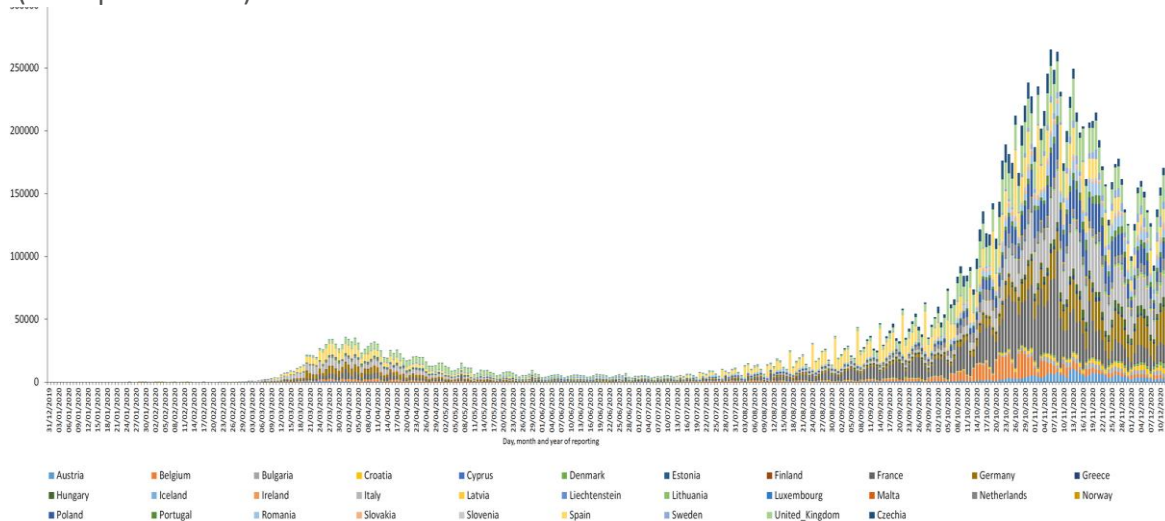
Courtesy and Emboss

Станом на 13 грудня 2020 року в Європі зареєстровано 14 959 949 випадків захворювання на COVID-19: Франція (2 365 319), Великобританія (1 830 956), Італія (1 825 775), Іспанія (1 730 575), Німеччина (1 320 716), Польща (1 126 700), Бельгія (603 023), Нідерланди (602 878), Чехія (579 079), Румунія (551 900), Португалія (344 700), Швеція (320 098), Австрія (317 031), Угорщина (280 400), Болгарія (178 952), Хорватія (172 523), Словаччина (127 087), Греція (123 842), Данія (107 116), Словенія (95 481), Литва (93 101), Ірландія (75 756), Люксембург (40 755), Норвегія (40 022), Фінляндія (30 450), Латвія (25 046), Естонія (17 713), Кіпр (14 800), Мальта (11 101), Ісландії (5552) і Ліхтенштейн (1542).

Станом на 13 грудня 2020 року в Європі зафіксовано 372 965 смертей внаслідок захворювання на COVID-19: Італія (64 036), Великобританія (64 026), Франція (57 761), Іспанія (47 624), Польща (22 676), Німеччина (21 787), Бельгія (17 792), Румунія (13 264), Нідерланди (10 005), Чехія (9 535), Швеція (7 514), Угорщина (6 965), Болгарія (5 626), Португалія (5 461), Австрія (4 355), Греція (3 540), Хорватія (2 562), Ірландія (2 123), Словенія (1 448), Словаччина (1 122), Данія (935), Литва (815), Фінляндія (453), Люксембург (392), Норвегія (387), Латвія (324), Мальта (166), Естонія (148), Кіпр (77), Ісландія (28) та Ліхтенштейн (18).

Серед європейських країн найбільше випадків COVID-19 зареєстровано у Росії — 2 625 848 (померли 46 453), Франції — 2 365 319 (помер 57 761), Великобританії — 1 830 956 (померли 64 026), Італії — 1 825 775 (померли 64 036), Іспанії — 1 730 575 (померли 47 624).

Оцінка ризиків за даними ECDC

- Громадські зібрання та святкові заходи, які традиційно бувають наприкінці року, пов'язані з тісними контактами (наприклад, членами сім'ї та/або друзями чи невідомими особами), які не так часто зустрічаються у повсякденному житті, що підвищує ризик передавання інфекції. Зокрема, підвищують ризик передавання уживання їжі та питних напоїв у безпосередній близькості без маски, розслаблене ставлення до заходів безпеки і пов'язана з цим ризикова поведінка у святковому контексті.
- Святкові сезони впливають на послаблення заходів безпеки серед груп високого ризику (наприклад, старші члени сім'ї, люди із супутніми захворюваннями), які проводять час із родиною чи друзями. У закладах довгострокового перебування (медичні та соціальні) мешканці та персонал можуть проводити свята з родиною і друзями, а політика щодо відвідувачів може бути послаблена.
- Підвищена мобільність людей у спільному транспорті для зустрічей з родиною та друзями, відвідування зборів за призначенням, поїздок на курорти зимових видів спорту або в теплі країни, також створює додатковий ризик для зараження COVID-19.
- Країни Європи повідомляють про ознаки, що були визначені ВООЗ як «пандемічна втома» — демотивація стосовно дотримання рекомендованих захисних заходів. Пандемічна втома призводить до ризику збільшення рівня зараження, збільшення напруги на можливості медичного обслуговування, посилення впливу на економіку та суспільство, що зумовить необхідність жорсткіших заходів контролю за подальшим поширенням вірусу.
- З огляду на епідемічну ситуацію та вжиті заходи, а також святкові події, мобільність населення та повідомлення про пандемічну втому в Європі — ризик передавання COVID-19 для загального населення є високим, для уразливих ключових груп, зокрема людей похилого віку та людей із супутніми захворюваннями, ризик є дуже високим.

- ECDC визначив критерії для оцінювання ризиків подальшого поширення COVID-19 у країнах Європи (<https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>):
 - 1) значне ($\geq 60/100\ 000$) або стійке збільшення (≥ 1 тиждень) кількості виявлених випадків за 14 днів;
 - 2) значний ($\geq 3\%$) або стійкий приріст (≥ 1 тиждень) кількості позитивних результатів тестів;
 - 3) значне ($\geq 60/100\ 000$) або стійке збільшення (≥ 1 тиждень) кількості виявлених випадків у старших вікових групах (65–79 років та/або 80+ років) за 14 днів;
 - 4) значне ($\geq 10/1\ 000\ 000$) або стійке збільшення (≥ 1 тиждень) кількості летальних випадків за 14 днів.

Країни класифікують як такі, що мають «**стабільну**» ситуацію (не відповідає жодному критерію), що зумовлюють «**занепокоєння**» (відповідає принаймні 2 критеріям) або «**серйозне занепокоєння**» (відповідає 3 або 4 критеріям).

Технічна консультація на вебсайті ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid19-pandemic>.

Джерело: **European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)**.

Щодо подальшого розповсюдження, перекладу або копії змісту звертайтеся за адресою: info@phc.org.ua.